Poštnina plačana v gotovin.
Leto LXVII., št. 236 Ljubljana, sreda 17. oktobra 1934 Cena Din 1·—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Narod se poslavlja od svojega kralja

Nepregledne množice se zgrinjajo v jugoslovenski prestolnici, da se zadnjič poklonijo svojemu velikemu voditelju

Beograd, 17. oktobra. r. Včeraj opoldne se je poklonilo pokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju Narodno predstavništvo. Senatorji in narodni poslanci so se zbrali že ob 11. dopoldne v poslopju Narodne skupščine. S predsednikom senata dr. Tomašičem in predsednikom Narodne skupščine dr. Kumanudijem so odšli vsi skupaj v stari dvor, da se poslove od kralja mučenika. Ob 12.15 so bili vsi zbrani okoli krste v prestolni dvorani. Pred krsto je svečenih tiho bral molitve.

Tedaj je pristopil predsednik vlade Nikola Uzunovič plakajoč h krsti in položil pred njo venec v imenu vlade. Senat in Narodna skkupščina sta svoja venca položila na kraljevo krsto že v Splitu ob njegovem povratku v domovino.

Svečenik je čital dalje posmrtne molitve, ki so jih vsi poslušali v globokem molku. Narodni poslanci in senatorji in člani vlade so plakajoč stali ob krsti svojega kralja in ko je prenehal svečenik molitve, so vzkliknili med pritajenim ihtenjem: »Slava mu!«

Nato je prvi zopet pristopil h krsti predsednik vlade Uzunovič, za njim predsednik senata dr Tomašič, predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi, ministri, senatorji ter narodni poslanci, ki so po vrsti poljubljali krsto, v kateri počiva pokojni kralj. Bil je pretresljiv trenutek. Med senatorji in narodnimi poslanci je bil tudi bivši predsednik vlade dr. Voja Marinkovič, ki je bil strašno potrt in ki se je zaradi slabega zdravja komtj držal na nogah. Kljub temu se je hotel še enkrat pokloniti našemu kralju. Ves čas sta ga morala podpirati bivši minister dr. Albert Kramer ter dl. Velizar Jankovič. Pojav bolnega dr. Marinkoviča je zbudil splošno ganotje.

Slovo diplomatskega zbora

Tudi diplomatski zbor se je poklonil včeraj opoldne pokojnemu kralju Zedinitelju. Vsi diplomati so se zbrali v prostorih poljskega poslaništva ter ob 12.30 krenili peš pod vodstvom doyena, papeževega nuncija Pellegrinettija v stari dvor. Pred njimi sta nosila dva uradnika velik lovorjev venec z vijoličastim trakom in napisom v francoščini »Diplomatski zbor z globokim spoštovanjem«.

Bili so zbrani vsi poslaniki akreditirani na našem dvoru, vsi vojni atašeji v paradnih uniformah, vsi uradniki vseh poslaništev in konzulatov ter tiskovni atašeji.

Diplomati so prišli na dvor skozi glavna vrata, ki vodijo v zimski vrt starega dvora. Doyena, papeževega nuncija msgr. Pellegrinettija je spremljal načelnik zunanjega ministrstva dr. Aleksander Bodi. Ko so se diplomati zbrali v prestolni dvorani okoli krste, je pr spel k njej msgr. Pellegrinetti in položil kot doyen v imenu dipomatskega zbora venec na njeno desno stran. Zatem so se vsi člani diplomatskega zbora in atašeji globoko poklonili pred pokojnim kraljem ter ostali več minut pred krsto v globokem molku. Ginjeni in s solzami v očeh so odhajali iz dvorane.

Mnogi diplomati, ki se še niso vpisali v dvorno knjigo, so po poklonitvi pokojnemu kralju odšli v maršalat, kjer so se vpisali v knjige za sožalje Nj. Vel. kraljici, Nj. kr. Vis. prvemu namestn ku knezu Pavlu, Nj. Vis. kneginji Olgi.

Nove množice

Množica pred dvorom je med tem potrpežljivo čakala, da se ji zopet dovoli dostop v stari dvor. Na tisoče in tisoče ljudi je bilo zbranih in ob 2. se je zopet pr čelo defiliranje množic, ki je trajalo do noči.

Prihajali so oficirji in vojaki iz Poljske in Češkoslovaške, muslimani iz Bosne, možje in žene v narodnih nošah iz vseh krajev naše države. Globoko potrti so se plakaje poslavljali od kralja Zedinitelja. Med tem so neprestano prinašali nove vence, med njimi tudi priprostejše, ki so jih poklanjali siromašnejši ljudje.

Kraljeva rodbina

Ob 6. popoldne je bil prekinjen dostop obč nstva, ker so se četrt ure nato pričele molitve za kraljevsko rodbino. Tedaj so se zbrali pred krsto viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vel. rumunski kralj Karol II., Nj. Vel. rumunska kraljica Marija, Nj. Vis. knez Arzen, Nj. Vis. knez Pavle, Nj. Vis. kneginja Olga, angleški princ Jurij s princeso Marino, rumunski princ Nikola in princesa Ileana. Kralja, kraljici i člani kraljevskega doma so se klanjali pred krsto pokojnega kralja, pristopali k njej in jo poljubljali. Najprej je pobožno pristopil h krsti svojega očeta Nj. Vel. kralj Peter, zatem Nj. Vel. kraljica Marija, rumunska kraljica mati, kralj Karol in ostali člani kraljevskega doma. Nj. Vel. kraljici sta položili na krsto šopek svežih rdečih rož.

Svečanost je trajala pol ure.

Pričelo je deževati, kar pa ni motilo velike množice ljudstva, ki je mirno čakalo, da se mu zopet dovoli dostop v stari dvor. Defiliranje množice se je nadaljevalo in je trajalo do 20. in še čez.

Davi ob 6. se je nadaljevalo, in so množice še narastle, ker so pripeljali vlaki iz vseh krajev Jugoslavije na tisoče in tisoče ljudi, ki se hočejo posloviti od velikega kralja. Računajo, da je včeraj defiliralo mimo krste pokojnega kralja v starem dvoru nad 100.000 ljudi, v teku današnjega dopoldneva pa se je poklonilo tudi že mnogo nad 50.000 ljudi.

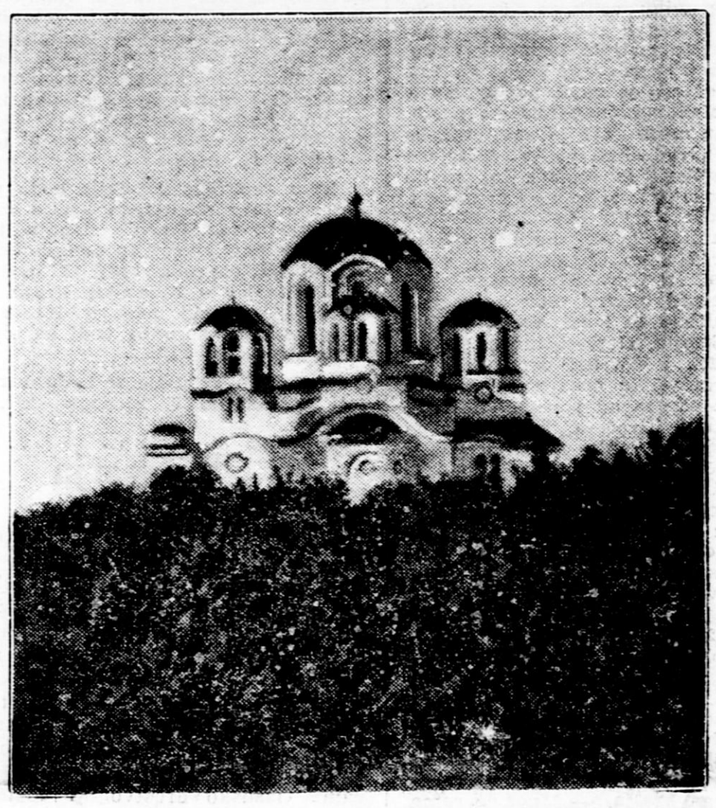

Na Oplencu v srcu junaške Šumadije, kjer je počila prva puška za svobodo, bo jutri popoldne legel Nj. Vel. Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj k večnemu počitku. Veličastna cerkev, ki se bleščí kakor bela legenda nad topolsko pokrajino, bo poslej hranila v svojem sve em miru tri naše največje heroje: vodža Karagjorgja Petrovića, kralja Osvoboditeja in kralja Zedinitelja.

Predsednik francoske republike v Jugoslaviji

Snoči je potoval skozi Ljubljano k pogrebnim svečanostim v Beograd predsednik francoske republike Lebrun z vojnim ministrom maršalom Petainom

Ljubljana, 18. oktobra.

Snoči ob 21.05 je prispel na Rakek posebni vlak, s katerim je potoval k pogrebnim svečanostim v Beogradu predsednik francoske republike Lebrun. Z njim so prispeli tudi maršal Petain ter delegacije francoskega senata in poslanske zbornice. Med parlamentarci je tudi bivši ministrski predsednik Boncour in senator Le Troqueur. Na Rakeku je stal vlak približno tričetrt ure, nato se je pa predsednik Lebrun, ki se ni pokazal in tudi ni nikogar sprejel, odpeljal z vsem ostalim spremstvom proti Ljubljani, kamor je vlak prispel ob 22.45.

Na postaji v Ljubljani so pričakovali visokega gosta, predsednika francoske republike ban dr. Marušič, podban dr. Pirkmajer, divizijonar general Cukavac z mnogimi častniki, podžupan prof. Jarc, policijski upravnik Kerševan, železniški direktor Cugmus, francoski konzul Remeran, tukajšnji francoski krožek s profesorjem Prezljem na čelu, tajnik francoskega konzulata v Ljubljani in mnogi drugi, na postaji pa se je zbralo tudi polno občinstva.

Takoj, ko se je vlak ustavil, je izstopil general Kostić, ki je stopil k divizijonarju generalu Cukavcu in mu stisnil roko, nato pa so odšli v predsednikov vagon ban dr. Marušič s pomočnikom podbanom dr. Pirkmajerjem divizijonar general dr. Cukavac, podžupan Jarc in francoski konzul g. Remeran. Predsednik g. Lebrun, ki je bil v spremstvu našega pariškega poslanika dr. Splajkovića in šefa protokola Fourquiera, je predstavnike naših oblasti kar najbolj ljubeznjivo sprejel. G. ban dr. Marušič mu je v francoščini želel iskreno dobrodošlico, za katero se je predsednik Lebrun prisrčno in vidno ganjen zahvalil ter vsakemu naših predstavnikov stisnil roko.

Čeprav je bila pozna ura, je bil peron poln občinstva, ki je burno vzklikalo »Vive la France«, a navdušenje se je še stopnjevalo, ko se je pri oknu pojavil simpatični sivolasi francoski državnik ter ljudem z desnico pomahal v pozdrav. Stopil je tudi iz vagona in se pokazal na stopnicah. Čuli so se navdušeni vzkliki »Vive le president«. Nato se je g. predsednik francoske republike vrnil v svoj vagon in po kratkem, komaj dveminutnem postanku je vlak odšel dalje proti Zagrebu in Beogradu.

Čeprav je bil sestanek naših predstavnikov s poglavarjem francoske države Lebrunom kratek, je bil zato tem bolj prisrčen in je znova pokazal veliko prijateljstvo in ljubezen, ki vežeta oba naroda. Znova je bilo potrjeno geslo: Zvestoba za zvestobo.

Delegacija francoske vojske

Snoči ob 19.15 se je peljala skozi Ljubljano v Beograd delegacija francoske zavezniške vojske, ki se bo udeležila pogreba Nj. Vel. viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Na peronu glavne postaje je francosko vojaštvo pričakovala ogromno množica, navzoči pa so bili tudi predstavniki raznih oblasti. Z vlakom se je pripeljalo okrog 250 vojakov, ki so nato krenili med živahnim vzklikanjem Ljubljančanov in klici »Vive la France« v hotel »Metropol«, kjer so večerjali in se nekoliko okrepčali po dolgi vožnji. Po okrepčilu se je francoska vojaška delegacija pod poveljstvom polkovnika Duploya in letalskega polkovnika Jauneauda vrnila v vlak, ki jih je odpeljal dalje v prestolnico.

Prihod Lebruna v Beograd

Beograd, 17. oktobra. Danes ob 8.10 se je pripeljal s posebnim vlakom v Beograd predsednik francoske republike Albert Lebrun. V njegovem spremstvu so bili Andre Magre, generalni tajnik predsedništva republike, general Braconnier, šef vojaškega doma predsednika republike, podpolkovnik Delafonne, osebni ataše predsednika republike.

Z istim vlakom se je pripeljal tudi francoski maršal Petain v spremstvu generala Colsona in Debierryja.

Pripeljali sta se tudi delegaciji obeh predstavniških domov francoskega senata in poslanske zbornice. Delegacijo senata tvorijo bivši minister Paul Boncour, bivši minister le Trocquer, bivši minister in kvestor senata de Gallet. Delegacijo poslanske zbornice tvorijo podpredsednik zbornice Monsel, kvestor zbornice Grandchant in poslanca Bailly in Lebaille.

S predsednikom republike so se pripeljali tudi poročevalci pariških listov. Za predsedniškim vlakom je bil priključen poseben vojaški vagon, v katerem se je vozila častna četa 150. pehotnega polka verdunskega s poveljnikom polka, zastavo in godbo. Nato je sledil vagon z oddelkom francoske mornarice z zastavo.

Visokega gosta so sprejeli na postaji Nj. Vis. knez namestnik, vsi člani vlade, predsednika senata in poslanske zbornice, šef generalnega štaba, poveljnik kraljeve garde, generaliteta, upravnik mesta Beograda, beograjski župan z občinskimi svetovalci, minister dvora, člani diplomatskega zbora, šef presbiroja in višji uradniki zunanjega ministrstva. Sprejemu je prisostovalo tudi mnogo tujih in domačih novinarjev. Predsednik francoske republike je nastanjen v starem dvoru.

Inozemska zastopstva

V Beogradu se zbirajo najvišji predstavniki inozemstva, da se udeleže pogreba

Beograd, 17. oktobra. r. Že od včeraj dalje prihajajo v Beograd delegacije iz inozemstva, ki se bodo udeležile pogreba pokojega kralja. Prisotnost najvišjih odličnikov in sestava posameznih delegacij pričajo, kako veliko spoštovanje je užival pokojni jugoslovenski kralj ne samo med svojim narodom, marveč tudi v inozemstvu.

Rumunski kralj Karol

Beograd. 17. oktobra. r. Včeraj popoldne je prispel s posebnim vlakom iz Bukarešte Nj. Vel. kralj Karol. Z istim vlakom se je pripeljal tudi Nj. Vis. rumunski princ Nikola, nadalje oficijelna delegacija Rumunije pod vodstvom zunanjega ministra Titulesca. K sprejemu so se zbrali na postaji Nj. Vis. knez Pavle ter ostala dva kraljevska namestnika, rumunska kraljica-mati, kraljevska vlada, generaliteta, dvorna suita in osobje rumunskega poslaništva. Na kolodvoru je bila tudi častna četa. Ob prihodu vlaka je godba zaigrala rumunsko državno himno. Po pozdravu sta se kralj Karol in princ Nikola odpeljala na Dedinje.

Zastopnik italijanskega kralja

Beograd, 17. oktobra. Davi ob osmih se je pripeljala s posebnim vlakom iz Rima italijanska delegacija, ki se udeleži pogreba blagopokojnega kralja Zedinitelja. V imenu italijanskega dvora je prispel princ Aimone di Savoia Aosta vojvoda Spoletski, nečak italijanskega kralja, ki ga spremljajo ceremoniar italijanskega dvora conte di Celere, general conte Gloria, adjutant italijanskega kralja, in letalski polkovnik Scarolli. Italijanski delegaciji so se peljali naproti v imenu italijanskega poslaništva v Beogradu dr. Alexandrini in tajnika našega zunanjega ministrstva dr. Aleksander Avakumović in Kosta Pavlović. Na topčidersko železniško postajo, kjer je italijanska delegacija izstopila, so prišli italijanski poslanik v Beogradu Carlo Galli, svetnik poslaništva de ce Iutino, pomorski odposlanec kraljevine Italije v Beogradu Piatini, kapitan bojne ladje Alfred Crespi in vojaški ataše italijanskega poslaništva v Beogradu stotnik Vincenco Toschi. V imenu našega dvora je sprejel italijansko delegacijo Nj. Vis. knez Arzen s prvim adjutantom Nj. Vel. kralja generalom Milanom Ječmenićem in dežurnim adjutantom Mušićkim.

Bolgarski princ Ciril

Beograd, 17. oktobra. AA. Davi ob sedmih se je pripeljal v Beograd knez Ciril bolgarski v spremstvu zunanjega ministra Batolova, vojnega ministra generala Zlateva, prvega adjutanta generala Najdanova in generala Gerdžinova.

Kmalu nato je privozil vlak s češkoslovaško vojaško delegacijo, ki jo vodi general Sirovy, šef češkoslovaškega generalnega štaba.

Atentator je Vlada Georgijev

Na podlagi prstnih odtisov so oblasti točno ugotovile atentatorjevo identiteto

Iz Sofije poročajo, da je atentator Vlada Georgijev Černozemski predmet splošne pozornosti. Ljudje govore, da se sploh ne piše tako, temveč da je to njegovo izmišljeno me in da se piše Georgij Stojanov. Dopisnik »Politike« se je obrnil na upravnika sofijske policije, ki mu je povedal, da ima policija podatke, iz katerih je razvidno, da je Vlada Georgijev atentator. Z absolutno sigurnostjo se pa to še ne da reči. Šele ko bo zbrala policija gotove znake in podatke, ki jih je poslala francoski policiji, bo mogoče to trditi z večjo verjetnostjo. Vse podatke, kar jih je doslej zbrala sofijska policija je poslala sofijski policiji. Če bodo ugotovili na atentatorjevem truplu nekatere znake, potem bo jasno, da je atentator Vladimir Černozemski. Največjo važnost polagajo na odtise prstov.

Vlada Georgijev je bil poznan tudi pod imenom Veličko Georgijev in Vlada Šofer. Na levi roki je tetoviran Po drugem poroč lu iz Sofije je policijski direktor Načev snoči izjavil novinarjem, da je identiteta atentatorja v Marseilleu dognana in da ne gre za Vlado Georgijeva. Sofijska policija je dobila včeraj popoldne iz Pariza odtise atentatorjevih prstov. Primerjala jih je z odtisi prstov Vlade Georgijeva in ugotovila, da je atentator res on. Včeraj so v Sofiji ponovno zaslišali atentatorjevo ženo Trajano, ki je izjavila, da ni sestra kapitana Budenova, temveč njegova žena ter da se je ločila od moža pred desetimi leti. Izpovedala je, da je bil Vlada Černozemski izpuščen iz sofijskega zapora 25. januarja 1932 po veliki amnestiji. 15. junija 1932 zvečer je odšel z doma in se ni več vrnil. Njegov oče je Georgij Černozemski, mati pa Kristina Černejeva. V vas Kamenica pri Čepini sta se priselila leta 1913.

Razen osebnega atentatorjevega popisa se skoraj tudi vsi drugi znaki ujemajo. Obdukcija atentatorjevega trupla je pokazala, da ima spodaj na trebuhu brazgotino od operacije slepiča. Tako po uradnem poročilu iz Sofije, kakor tudi po podatkih, ki so jih zbrale naše oblasti, je dognano, da je Georgijev leta 1932. odpotoval iz Bolgarije v Budimpešto, kjer je bil pomočnik predstavnika VMRO na Madžarskem Kirila Drangova in ko se je slednji vrnil v Bolgarijo je Georgijev namesto njega vzdrževal zveze z banditsko organizacijo, ob enem je bil pa instruktor te organizacije na Madžarskem in drugih sosednih državah.

Petminutni molk bosta jutri ob 14.30 naznanila dva topovska strela z Grada.

Jutrišnje žalne svečanosti v Ljubljani

Predstavniki uradov, deputacije društev, korporacij itd. in šolska vodstva se naprošajo, da se pri žalnih svečanostih v četrtek, dne 18. oktobra ravnajo točno po naslednjih sklepih sestanka predstavnikov glede razporeda.

Razpored je naslednji:

I. Pri žalnem cerkvenem opravilu v stolni cerkvi velja za vse predstavnike razpored sedežev, ki je bil objavljen v razpisu banske uprave dravske banovine z dne 24. maja 1933.

V kolikor ostanejo mesta po tem razporedu v spodnjem delu cerkve še nezasedena, se tam razporede kulturne, prosvetna, gospodarska, strokovna in druga društva ter vse ostale korporacije po vrstnem in časovnem redu prihoda v cerkev.

Zaradi omejenega prostora se morejo udeležiti cerkvenega opravila v stolnici le delegati, ki dobe za to legitimacijo na mestnem poglavarstvu soba št. 21/I (nasproti mestne posvetovalnice) Mestni trg 2 med 9. in 14. uro.

Sokolstvo, gasilstvo in vsa ostala društva so postrojena pred cerkvijo.

Zastave in prapori se razvrste v cerkvi vzdolž sedežev v gornjem delu cerkve — ravno tako po časovnem redu prihoda

II. Pri žalnem cerkvenem opravilu in poklonitvi na Kongresnem trgu ob pol 10. uri velja naslednji razpored — od nunske cerkve navzdol:

1. Predstavniki oblastev in uradov, desno od katafalka; dohod iz Šelenburgove ulice in Gradišča.

2. Oficirski zbor desno in levo od spomenika sv. Trojice — dohod iz Šelenburgove ulice in Gradišča.

3. Pevci na stopnjišču pred nunsko cerkvijo — dohod iz Šelenburgove ulice.

4. Sokoli in gasilci tvorijo špalir od katafalka do Filharmonije. Med špalirjem je 5 m prazen prostor; levo se razvrsti šolska mladina, in sicer v gornji polovici osnovne šole, v dolnji polovici srednje šole; desno se razvrste društva, korporacije itd. po vrstnem in časovnem redu prihoda, tako da se prvi razvrste najbližje katafalku, in sicer ženska društva v gornji polovici (pred trgovino Novak), ostala društva pa v spodnji polovici.

Vse zastave in prapori se razvrste ne glede na njih društva, med špalirjem Sokolov in gasilcev po navodilih rediteljev.

Dohod za vse te udeležence edino iz Wolfove ulice.

Opozarjamo vse šole, društva, korporacije itd., da prihajajo korporativno, ker se posamezniki ne bodo puščali na prostor, ki je rezerviran ter se v vsem pokoravajo navodilom rediteljev.

Vsi voditelji šol in deputacij naj skrbe za točen in reden prihod, posebno pa tudi za miren in reden razhod, ki se mora izvršiti prav tako pod vodstvom njih voditeljev.

III. Za primer slabega vremena bo žalna svečanost v veliki dvorani hotela Uniona. Dostop na to svečanost pa imajo zaradi omejenega prostora poleg uradov in predstavnikov le delegacije društev in korporacij z istimi legitimacijami, ki veljajo za udeležbo cerkvenega opravila v stolnici. Šole pošljejo v Union le deputacije, ki se razvrste na galeriji.

IV. Pri popoldanski svečanosti ob pol 15. uri pred mestnim poglavarstvom je rezerviran le prostor za pevce, ostali udeleženiki se razvrste poljubno

Odbor za prireditev žalnih svečanosti v Ljubljani.

Žara s slovensko prstjo

Kakor smo že poročali, je včeraj posebna delegacija banskega sveta dravske banovine odpeljala s seboj v Beograd žaro s slovensko prstjo, ki bo položena na grob blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja v Oplencu. Prst je zbrana iz vseh srezov dravske banovine, in sicer predvsem iz obmejnih, kakor tudi iz zgodovinsko-znamenitih krajev. Žara je izklesana iz podpeškega marmorja in je visoka 65 cm. Na njej so z zlatimi črkami vklesane besede, ki jih je v imenu slovenskega naroda izrekel eden njegovih prvih genijev naš največji sedaj živeči pesnik Oton Župančič:

Nekdánje čase bil je običáj,
da knezom so najljubše dragotine
dajáli s sabo, ko so šli v krajine,
odkoder pótnika ni več nazáj.

Mi damo Tebi, kar nam je najdražje:
prsti slovénske zbrali smo v posódo,
ki zvezal z njeno svojo si usodo —
mordá Ti z njo bo počiváti laže.

Žaro je izdelalo po načrtih akademskega kiparja Borisa Kalina tuk. kamnoseško-kiparsko podjetje Kunovar Franjo, ki je to delo vzorno in umetniško izvršilo v rekordnem času 3 dni.

Jutri še zadnji pozdrav

Venec ljubljanske univerze. Rektor ljubljanske univerze, dr. Ramovš je danes položil na krsto blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja lovorjev venec s trakovi v državnih barvah in napisom: »Svojemu visokemu ustanovitelju in zaščitniku — Univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

— **Priprave v Ljubljani za žalne svečanosti.** Ljubljana se pripravlja, da kar najdostojneje počasti spomin blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ob priliki pogrebnih svečanosti. Že snoči je na gradu zažarel velik napis, sestavljen s stoterih žarnic, zadnje kraljeve besede »Čuvajte Jugoslavijo!« Dopoldne so pričeli urejevati pročelje mestnega magistrata, na katerem bo zvečer zažarela kraljevska krona, nad katero bo napis: Slava kralju mučeniku, ovit v žalno kopreno, a spodaj bo napis: Živel kralj Peter II. Na Kongresnem trgu so pred kipom Sv. Trojice že dopoldne pričeli postavljati katafalk.

— **Odbor za jutrišnje žalne svečanosti v Ljubljani** naproša vse prebivalstvo, da med žalnimi svečanostmi prižge na oknih in v izložbah sveče in svetilke, ki naj jih ovije v črno. Izložbe naj tudi okrasi z zelenjem in sploh žalni svečanosti primerno.

Parastos za blagopokojnim kraljem. Jutri ob 7.30 bo v pravoslavni kapelici v vojašnici vojvode Mišiča liturgija s parastosom za blagopokojnim viteškim kraljem mučenikom Aleksandrom I. Pravoslavni verniki se pozivajo da pridejo k liturgiji in se poklonijo spominu velikega kralja. — Uprava srbske pravoslavne parohije.

Preporodovci! Jutri bomo polnoštevilno prisostvovali žalnim svečanostim za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Zbirališče ob 9. v čitalnici »Jadrana«. — Starešinska organizacija »Preporoda«.

Zastopstvo ljubljanske univerze na pogrebnih svečanostih v Beogradu. Univerzo kralja Aleksandra I. bodo na pogrebnih svečanostih v Beogradu zastopali rektor dr. Ramovš in profesorji dr. Kušej, dr. Samec, dr. Slavič, dr. Šerko in dr. Ujčič.

— **Četniki! Jutri v četrtek se udeležimo žalne maše za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Zbirališče točno ob pol 9. uri zjutraj v gostilni »Pri Mraku«. Udeležba strogo obvezna!** Uprava.

»Sočani«! Jutri v četrtek 18. t. m. bodo položili zemske ostanke našega nepozabnega blagopokojnega kralja v grobnico na Oplencu pri Beogradu k večnemu počitku. V Ljubljani bomo imeli velika žalna cerkvena opravila in žalne svečanosti in sicer: ob 8. uri v stolnici, ob pol 10. na Kongresnem trgu pred nunsko cerkvijo in popoldne ob 2.35 pa pred mestnim poglavarstvom Mi se vseh teh svečanosti korporativno udeležimo ter se zbiramo za skupen odhod v stolnico ob 7.15 zjutraj v Frančiškanski ulici na vogalu pri »Slonu«. Odhod od tam ob pol 8. uri. po žalnem cerkvenem opravilu v stolnici gremo korporativno na Kongresni trg Za popoldansko svečanost pred mestnim poglavarstvom se tudi zbiramo kakor zjutraj pa ob pol 2. popoldne. Naj ne bo izgovora, udeležite se v čim večjem številu. Sveta dolžnost nas kliče in vabi. Pridite vsi! Odbor.

Dobrovoljci! Ob priliki žalne svečanosti po blagopokojnem viteškem kralju Aleksandru I. Zedinitelju v stolnici in Unionu, se zberemu pri spomeniku septembrskih žrtev ob tričetrt na 8. uro zjutraj. Rezervni častniki-dobrovoljci v uniformah, ostali v črnih oblekah z žalnimi znaki.

Načelništvo Sokolske župe Ljubljana obvešča vsa ljubljanska in okoliška društva, da je zbor društvenih zastopnikov za žalno sv. mašo v stolnici ob 7.45 uri, in sicer na Pogačarjevem trgu ob stolnici. Zbor vsega članstva v krojih s prapori je ob 8.45 uri na vrtu Narodnega doma. Zbor častne straže je ob 8.30 v Narodnem domu. Danes ob 18. se vrši v župni pisarni na Taboru seja župnega TO in načelnikov vseh ljubljanskih društev. Udeležba na seji strogo obvezna.

Vsi obrtniki v dravski banovini naj počaste spomin blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja s svojo udeležbo pri žalnih cerkvenih opravilih in drugih žalnih svečanostih na dan njegovega pogreba 18 t. m. Ta dan naj bodo vse obrtniške obratovalnice zaprte Združene obrtniške organizacije za dravsko banovino

— **Lovci se udeležimo jutrišnjih poglebnih svečanosti** za kraljem mučenikom Aleksandrom I. Zediniteljem v črni obleki z društvenim znakom v kopreni na prsih. Zbirališče ob vodnjaku pred magistratom ob 7.45. — Predsedstvo SLD.

Sokolsko društvo Moste pri Ljubljani poziva vse svoje članstvo, da se udeleži maše zadušnice, ki se bo vršila na dan pokopa Nj. Vel. viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Zbirališče je točno ob 8. uri pred narodno šolo v Mostah. Udeležba v kroju oziroma v temni obleki z znakom, ovitim v črno kopreno. Zdravo!

Sokol II. poziva vse članstvo, da se udeleži jutri dne 18 oktobra vseh žalnih svečanosti za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Vsi člani in članice v krojih se zbero ob 8.45 na vrtu Narodnega doma, odkoder odkorakamo skupno z ostalimi društvi na Kongresni trg k rekvijemu. Bratje in sestre v civilu z znakom, zbirališče ob 9. na realki.

Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola pozivlja članstvo, da se udeleži jutri žalnih svečanosti. Zbirališče v kroju ob 8.30 v Narodnem domu.

Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva« v Ljubljani vabi članstvo, da se polnoštevilno udeleži žalnih svečanosti v četrtek, 18. t. m.

— **Osrednje društvo jugoslovenskih obrtnikov** za dravsko banovino poziva vse obrtnike naj svoje obrate v četrtek na dan pogreba blagopokojnega kralja Aleksandra zapro ter se udeleže v bližnjih cerkvah službe božje in drugih žalnih svečanosti. Uprava O. D. J. O.

Turistovski klub »Skala« v Ljubljani poziva članstvo, da se polnoštevilno udeleži v četrtek 18. t. m. žalnega cerkvenega opravila za blagopokojnim kraljem. Zbiramo se pred Prešernovim spomenikom ob 7.45 zjutraj. Vsi z znakom, ovitim v črno kopreno. Odbor.

JNAD »Jadran« poziva svoje članstvo, da se v četrtek 18. t. m. ob pol 10. polnoštevilno udeleži žalnega cerkvenega opravila za blagopokojnim kraljem na Kongresnem trgu. Istega dne popoldne ob pol 3. uri pa pred mestnim poglavarstvom poklona spominu velikega blagopokojnega kralja. Zbirališče pol ure preje v društvenih prostorih. Društveni trak s florom. — Odbor.

Akademsko starešinsko društvo »Jadran« vabi vse gg. starešine, ki niso pri službenih delegacijah zadržani, da se polnoštevilno zberejo v četrtek 18. t. m. ob 9. pred poslopjem »Zvezde« za skupen odhod k žalnemu cerkvenemu opravilu na Kongresnem trgu. Ob 14.25 zbor starešin pred mestnim poglavarstvom. Prosimo udeležbe z društvenimi trakovi. — Odbor.

Društvo »Tabor«. Vabimo članstvo in prijatelje, da se zbero jutri ob 8.30 polnoštevilno pred nebotičnikom, od koder odkorakamo k žalnemu cerkvenemu opravilu in poklonitvi na Kongresnem trgu.

Vsem Ciril Metodovim podružnicam v Ljubljani! Zaradi skupne udeležbe žalne maše-zadušnice za pokojnim Nj. Vel. Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem se zbero člani ob lepem vremenu pred kavarno »Emono« ob 9. uri, v slučaju slabega vremena pa ob pol 8. na Pogačarjevem trgu.

Članstvo Narodne odbrane naj se zbira jutri ob 8.30 v našem lokalu, Šelenburgova ulica 3, odkoder odkorakamo skupno na Kongresni trg.

Poziv trafikantom. Pozivamo vse trafikante, da se sigurno udeleže jutrišnjih žalnih svečanostih, da se v globoki žalosti pridružimo vsenarodnemu žalovanju za našim viteškim kraljem mučenikom Aleksandrom I.

Trafike morajo biti jutri zaprte dopoldne od 8. do 11. ure, popoldne pa od 14. do 15. ure. Odbor Udruženja tobačnih trafikantov

Vsenarodno žalovanje za blagopokojnim kraljem

Črni revirji žalujejo za kraljem mučenikom

Žalna dvorana v Sokolskem domu — Proglas občine in TPD za dan pogreba

Trbovlje, 16. oktobra.

Kako globoko je zasidrana ljubezen do velikega viteškega pokojnika v srcih slehernega prebivalca rudarskih revirjev, se vidi baš v teh tragičnih in usodnih dneh, ko srca milijonov Jugoslovenov krvave ob krsti njega, ki je bil največji in najhrabrejši čuvar Jugoslavije in najzvestejši vodja svojega ljubljenega naroda.

Da omogoči najširšim plastem delovnega ljudstva v rudarskih revirjih dostojno oddolžiti se spominu velikega zaščitnika je trboveljski Sokol s sodelovanjem ostalih društev, organizacij in korporacij uredil malo dvorano Sokolskega doma za žalno dvorano, katero je zavil popolnoma v črnino, sliko blagopokojnega kralja postavil na vzvišeno mesto, ter jo zavil v zelenje in črnino. Nad sliko pa je pritrjena krona, napravljena iz zelenja in malih električnih žarnic. Pod sliko na črnem podstavku je položen velik pozlačen lovorov venec, ob strani pa gore sveče v velikih svečnikih. Pred sliko ob svečnikih stoje na častni straži najvernejši stražarji Jugoslavije; rezervni oficirji, Sokoli, gasilci, rudarji, železničarji in lovci, vsi v uniformah odnosno krojih. Nepremično stoje kot na mrtvi straži... V veliki dvorani je na mizi razprostrta velika črna žalna knjiga.

Dvorana je odprta od ponedeljka in bo odprta do četrtka večera, ko polože na Oplencu zemeljske ostanke mrtvega kralja k večnemu počitku. — Neprestano romajo množice ljudstva v žalno dvorano Sokolskega doma, kjer se s solzami v očeh klanjajo spominu svojega ljubljenega kralja. Prihajajo mladeniči, prihajajo možje, ki globoko pod zemljo v največji nevarnosti črpajo bogastvo naše zemlje, prihajajo v delu in trpljenju osiveli možje in vpokojenci, dekleta in ženice, osivele v skrbi za bodočnost, da pokleknejo pred sliko velikega dobrotnika in zaščitnika in se v duhu poslove od njega, ki je naš državni brod tako varno in mirno vodil. — Vsem se lesketajo solze v očeh, mnogi glasno ihte spričo silnega vtisa, ki ga na slehernega obiskovalca žalne dvorane napravi častna straža ob sliki mrtvega kralja. — Množice romajo neprestano od jutra do večera. Kako živo izkazuje prebivalstvo naše doline brez razlike stanu in prepričanja svojemu mrtvemu viteškemu kralju zadnjo čast, se nu vidi le iz spontane okrasitve kraljevih slik v izložbah in oknih skoraj sleherne hiše v dolini, marveč tudi iz posečanja žalne dvorane in vpisovanja v žalno knjigo. Že prvi dan se je vpisalo v knjigo nad 1000 ljudi, danes pa je število posetnikov že prekoračilo 3000.

Za četrtek 18. t. m., t. j. na dan, ko bodo v prestolnici glavne pogrebne svečanosti, pa pripravlja trboveljsko prebivalstvo žalne svečanosti, kakršnih Trbovlje še niso videle. Uprava občine Trbovlje je izdala danes na prebivalstvo naslednji proglas:

Prebivalstvu Trbovelj!

V četrtek 18. oktobra 1934 polože k večnemu počitku zemske ostanke Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Vabimo vsa društva, organizacije, korporacije in vse prebivalstvo, da prisostvujejo žalni službi božji, ki se bo vršila tega dne v župni cerkvi v Trbovljah ob 9. uri dopoldne. Zbirališče društev, organizacij in korporacij z zastavami ter vsega prebivalstva bo ob 8. uri pred rudniško restavracijo, od koder krene ob pol 9. uri žalna povorka tiho in dostojno v cerkev. Zbor Sokolov ob 8. uri v Sokolskem domu. Po službi božji vpis v spominsko knjigo, ki bo razpoložena ves dan v občinski posvetovalnici.«

Žalna seja v Mestni hranilnici

V počastitev spomina blagopokojnega našega velikega in nenadomestljivega kralja je hranilnični predsednik g. **Rado Hribar** za 16. t. m. sklical žalno sejo, ki so se je udeležili člani hranilničnega upravnega odbora in vse hranilično uradništvo.

Otvoliši sejo je predsednik pod težkim utisom pretresljive marsejske tragedije in ob globokem sočustvovanju vseh prisotnih v srce segajočih besedah dal izraza neizmerni boli, ki se je vselila v naša srca in ki preveva naše duše, od kar smo zaznali za strašno vest, da je naš nad vse ljubljeni junaški jugoslovenski kralj **Aleksander I.** postal žrtev podlega zavratnega napada. Slaveč vrline in odlične državniške sposobnosti blagopokojnega našega nepozabnega in vzvišenega vladarja je govornik posebno povdaril, da ga po pravici nazivljemo našega kralja, zakaj bil je naš po krvi in po duhu. Vzljubil je bil in ljubil je naše gorske velikane, naše zelene gozdove, naša žitna polja, naša sela, naša jezera, naša lepa mesta. Rad je s svojo rodbino prihajal med nas na oddih, ker je s prirodnimi našimi lepotami vzljubil tudi mehko dušo slovenskega naroda. Zato je sedaj, ko je ta modri in ljudomili naš vladar za vedno zatisnil svoje oči, naša bol tem večja. Polastiti se nas hoče malodušnost. Toda zroč na svetel vzgled našega kralja-mučenika, ki je bil mož resnega dela in ki tudi v najtežjih trenutkih svojega tisočerim nevarnostim izpostavljenega življenja ni obupaval, tudi mi v teh mračnih in tužnih dneh ne smemo kloniti duhom, ne smemo tarnati, ampak s podvojeno vnemo in smotreno moramo delati za boljšo bodočnost našega naroda. Združiti moramo vse sile v enotno nepremagljivo falango, ki naj očuva in izpopolni, kar je ustvaril **naš veliki kralj Zedinitelj.**

Z vzkliki: Slava, večna slava Njegovemu Veličanstvu Aleksandru I. in z dveminutnim molkom je bila seja zaključena.

Jesenice na dan pogreba

Jesenice, 16. oktobra.

Uprava občine Jesenice javlja predstavnikom vseh krajevnih oblasti in uradom, društvom, korporacijam, šolam in občanom:

Dne 18. t. m. se vrši pogreb blagopokojnega Viteškega kralja Nj. Vel. Aleksandra I. Zedinitelja. Ta dan se bo brala v župni cerkvi ob 9. uri dopoldne žalna sveta maša, katere se bo udeležil celokupni občinski odbor, predstavniki vseh krajevnih oblasti in uradov, društev, korporacij in meščanstvo. Ob pol 8. uri bo maša v savski cerkvi za vse jeseniške šole.

Popoldne priredi uprava občine žalno svečanost (komemoracijo), in sicer ob 14.30 pred poslopjem občinskega urada. Te žalne svečanosti se udeleže isti zastopniki, kot pri dopoldanski sv. maši, vse prebivalstvo in vsa šolska mladina. Za čas te svečanosti se vrši ves promet po Kralja Petra cesti.

V slučaju slabega vremena se bo vršila žalna svečanost za šolsko mladino v Sokolskem domu. Za odrasle pa ob vsakem vremenu pred občinskem uradom. Obe žalni svečanosti se vršita ob pol 3. uri popoldne.

Govorniki pri žalni manifestaciji so člani občinske uprave in občinski odborniki.

Od 14. do 14.30 ure se bo zvonilo po vseh cerkvah naše občine. Po končanem zvonjenju, t. j. ob 14.30 uri nastopi po vsej banovini 5 minutni molk. Pred molkom in po njem zažvižgajo železniške lokomotive.

Prebivalstvo se naproša, da se žalnih svečanosti udeleži v častnem številu, da izkažemo vzvišenemu mučeniku-voditelju izraz tuge in ljubezni do ogromnega dela, ki ga je izvršil za dobrobit svojemu narodu.

V četrtek, na dan pogreba blagopokojnega Viteškega kralja Nj. Vel. Aleksandra I. Zedinitelja morajo biti vsa obrtna in trgovinska obratovališča zaprta ves dan.

Gostilne, kavarne in drugi obrati, za katere ne velja nedeljski počitek, pa morajo biti zaprti od 8. do 10. ure in od 14. do 15. ure.

Celje na dan pogreba

Odbor za žalno svečanost v Celju razglaša, da bo na dan pogreba Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v četrtek 18. t. m. ob 8. zjutraj cerkveno opravilo v župni cerkvi sv. Danijela, nato pa parastos in liturgija v pravoslavni cerkvi sv Save ob udeležbi zastopnikov oblastev in uradov, vojaštva ter korporacij in društev. Šolska mladina bo imela cerkvena opravila v posebej določenih cerkvah. Ob 14.30 bo na trgu pred mestnim poglavarstvom svečana komemoracija, ki se je bodo udeležili tudi zastopniki oblastev in uradov, vojaštvo, predstavniki korporacij in društev ter vsa šolska mladina. V primeru slabega vremena bo komemoracija v veliki dvorani Celjskega doma. Meščanstvo se vabi, da od 14.30 do 15. razsvetli okna stanovanj in žalne izložbe. Vse gostilne in kavarne bodo v četrtek zaprte od 8. do 10. in od 14. do 15., trgovski, obrtni in industrijski obrati pa bodo zaprti ves dan. Gostilne se do vštetega četrtka zapirajo ob 22., kavarne pa ob 23. Sokolsko društvo v Celju poziva vse člane, članice in naraščaj, da se v krojih zberejo v četrtek ob pol 8. zjutraj in ob 14. v mestni telovadnici, odkoder bo skupen odhod k žalnim svečanostim.

Upravni in nadzorni odbor SK Celje sta imela v ponedeljek zvečer v sejni dvorani na mestnem poglavarstvu žalno sejo, na kateri je govoril podpredsednik g. dr. Vrečko. V torek ob 17. je bila v isti dvorani žalna seja vseh celjskih denarnih zavodov in njihovega uradništva. Na seji je imel g. dr. Juro Hrašovec, predsednik Celjske posojilnice, v srce segajoč nagovor. Ob 18. je bila žalna seja Savinjske podružnice TK Skale, na kateri je govoril predsednik g. Šmigovc. Ob 20. je bila v Godbenem domu v Gaberju komemoracija osobja železniške postaje in progovne sekcije v Celju ter Godbenega društva v Celju. Po govoru šefa postaje g. Vranjeka je godba zaigrala žalostinko.

V Zagorju

Zagorje, 16. oktobra.

Nedelja je. Zvon poje čez revir. Množice hite v Sokolski dom. Velika dvorana je v temi. Ogromna mrtvaška soba. Oder zavit v črno. V ozadju gleda iz zlatega okvira viteški mučenik. Pred njim v žari na podstavku droben plamen. In nad njim mučeniška trnjeva krona. Palme. Luči pod stropom in v oblah na odru, zavite v črno kopreno... Ljudstvo prihaja. Starec, mladenič, mož, žena in otrok. Sokol s praporom. Šolska mladina obeh šol z zastavami. Gasilsko društvo. Predstavniki 64 organizacij in društev. Galerija, nabita do zadnjega kotička. In še se pretaka množica v nab to polno dvorano. Tišina. Vmes kakor pridušen jok. Pod odrom so zavzeli prostore občinski odborniki. Na mizi križ med dvema svečama.

Predsednik občine g. Drnovšek Ivan je v težkem molku otvoril žalno sejo s krasnim spominskim govorom. Z njegovim govorom je bila zaključena pomembna svečanost, ki so ji dali prav vsi občani ponudarka s svojo navzočnostjo in vidno prežeti z novimi čustvi, usmerjenimi v pozitivno bodočnost. Sledilo je vpisovanje v žalno listino, ki jo je izdelal slikar Stane Taufar in ki bo poslana na najvišje mesto.

*

Poleg tega so imele vse korporacije in društva posebne žalne seje. Odposlane so bile sožalne in vdanostne brzojavke na razna mesta. V soboto zvečer se je precejšnje število Zagorjanov odpeljalo z večernim vlakom v Zagreb, da se poklonijo zemskim ostankom velikega pokojnika. Vrše se priprave za prihodnje dni po navodilih posebnega odbora. Prijavilo se je mnogo občanov za pogrebne svečanosti v Beogradu. V zadnjih dneh je pokazal črni revir, da stoji čvrsto na braniku domovine in kraljevskega doma.

Diplomiranim tehnikom

Vsedržavna organizacija tehnikov, katere sedež je v Ljubljani, je naslovila na vse diplomirane tehnike v državi sledeči apel: Veliko delo velikega Jugoslovana Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ujedinitelja in njegove edinstvene zasluge za dobrobit, skupnost in napredek vsega jugoslovenskega naroda mi nalagajo tužno dolžnost, da prosim in pozivam vse diplomirane tehnike širom Jugoslavije, da se skupno poklonimo spominu našega blagopokojnega vladarja. V želji, da bi stan diplomiranih tehnikov one zemlje, katero je Nj. Vel. kralj Aleksander I. pribojeval skupno z narodom na fronti, katero je gojil kot svoje najdražje in za katero je žrtvoval tudi svoje življenje — izkazal počast njegovemu poslednjemu pohodu po njegovi lepi zemlji, sem odredil pogrebno delegacijo, poslal brzojavko, sklical žalno sejo in pozivam s tem apelom vse sekcije. Tovariši diplomirani tehniki, Jugoslavija je izkrvavela svoje najdražje. Blagopokojni pa je zapustil narodu oporoko: »Čuvajte Jugoslavijo« in naša dolžnost je, da korakamo kot prva četa v fronto državljanskega dela za izvršitev njegve poslednje želje za obnovitev velike jugoslovenske domovine. — Ob žrtveniku, kjer je izkrvavel naš najboljši vojak jugoslovenske ideje, vas pozivam, da prisežemo bratsko skupnost v nacijonalnem, tehniškem in gospodarskem delu, da korakamo za nakazanimi cilji blagopokojnega vladarja. Prosim vas, da ob isti priliki izrazimo zvestobo njegovemu nasledniku Nj. Vel. kralju Petru II., ki druži v svoji misiji vse vrline svojega velikega očeta. — Tovariši, bratje diplomirani tehniki, kličem vas v zbor, v zbor za tužni poklon, in v zbor za nadaljevanje nejgovih velikih del. — Predsednik.

Žalna komemoracija finančnih uslužbencev. Včeraj, na sedmino mučeniške smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, je priredil akcijski odbor organizacij uslužbencev finančne uprave v Mestnem domu žalno svečanost. Zbrali so se prav vsi uslužbenci finančne direkcije, obeh davčnih uprav, carinarnice, katastrske uprave in obeh glav. oddelkov fin. kontrole. Na komemoraciji, ki se je vršila pod pokroviteljstvom finančnega direktorja g. dr. Lj. Valjavca, je govoril žalni govor pomočnik fin. direktorja, g. Avgust Sedlar, ki je slavil blagopokojnega kralja-mučenika, opisal njegove neštete vrline in zasluge za državo in za ves narod. Z zagotovilom neomajne zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II. in z vzkliki »Slava kralju-mučeniku!« se je zaključila impozantna pijetetna svečanost, kateri je prisostvovalo tudi veliko število upokojenih uslužbencev finančne stroke.

Žalna seja Udruženja dentistov-tehnikov dravske banovine ob smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. se je vršila v torek 16. t. m. v Zvezdi v Ljubljani ob polni udeležbi članov. Predsednik g. Radovan Franjo je v lepih besedah očrtal vse veliko delo velikega pokojnika za blagor svojega jugoslovenskega naroda, ki mu je posvetil vse svoje življenjske sile. Nj. Vel. kraljici je bila odposlana potem maršalata dvora sožalna brzojavka.

Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva« v Ljubljani je imela v soboto 13. t. m. žalno sejo, s katere je bila poslana sožalna brzojavka vzvišenemu kraljevskemu domu ob za vso dražvo neizmerni izgubi Nj. Vel. kralja Zedinitelja

Kostanjevica na Krki

Kostanjevica, 15. oktobra.

Pretragična vest o žalostni smrti našega največjega Jugoslovana Nj. Vel. kralja Aleksandra I. je žalostno odjeknila tudi v tukajšnji občini. Ko so zapeli zvonovi in oznanili prežalostno resnico, so zajokala tudi srca slehernega občana in bridke solze, ki so namakale zvesta lica, so tolmačile vso neizmerno bol, ki nas je tako nenadno in nepričakovano navdala. Tebe, ki si nas vodil in bodril v življenju, Tebe, ki si nam bil najboljši oče, Tebe, ki si nam bil ves up in nada boljše in srečnejše bodočnosti — Tebe ni več. Ko si stopil s plamenico miru na bratska tla francoske zemlje, nesoč pozdrave naše celokupne domovine in hoteč utrditi večno prijateljstvo zavezniškega naroda — ki je kumoval rojstvu naše premile domovine v najtežjih dneh — Te je poljubil Azrael na plemenito čelo in odšel si za njim v daljne sinjine, odkoder ni vrnitve. Pustil si nam poslednje sporočilo, ki nam bo sveto do poslednjega diha »Čuvajte Jugoslavijo« in prisegamo Ti ob svežem grobu, da bo naše življenje usmerjeno pod slavnim žezlom vladarske hiše Karadjordjevičev in Tvojega kraljevskega sina Petra II., kateremu prisegamo ob tej sveti priliki večno zvestobo — le v tem pravcu, da bodo zasijali naši veliki in lepi domovini srečnejši dnevi, katerih Ti ni bilo usojeno učakati.

Naj Ti bo lahka sveta jugoslovenska zemlja, katero si do zadnjega diha tako ljubil!

•

V petek dne 12. oktobra ob 8. uri zjutraj se je vršila v občinski dvorani žalna seja za blagopokojnim Nj. Vel. kraljem Aleksandrom I., in ko je oznanil predsednik občine g. Bučar Lavoslav odboru pretresljivo resnico o kraljevi smrti, so se orosile oči vseh navzočih. Po žalostnem govoru, ki ga je občinski odbor stoje in sklonjenih glav poslušal, je prisegel odbor zvestobo novemu kralju Nj. Vel. Petru II. in s tem je bila žalna slovesnost končana.

Čez dan so se vršile žalne seje vseh tukajšnjih društev in korporacij, katerim je prednjačilo sokolsko in gasilsko društvo.

Na pogrebne svečanosti se odpelje iz tukajšnje občine veččlanska deputacija občine in ostalih društev.

Bela Krajina žaluje

Črnomelj, 15. oktobra

Po radiu so nekateri slučajno prejeli prvo vest o kraljevi smrti. Na mah sta se mesti Metlika in Črnomelj razgibali. Ljudje so nemo strmeli drug v drugega in s strahom iskali pritrdilne besede o resničnosti strahovitega poročila. Vest se je naglo razširila tudi v sosednje vasi in so kljub pozni večerni uri pričeli kmetje prihajati v mesta in molče tavali po ulicah. Splošen molk jih je prepričal o resničnosti tragične usode našega narodnega vladarja.

Že drugo jutro je bila Bela Krajina vsa zavita v globoko žalost. Raz hiše so zaplapolale črne zastave. Marsikdo je ni imel, a je z zadnjim denarjem nabavil vse potrebno, da je vsaj na skromen način mogel dati duška svojemu ogorčenju in globoki žalosti. V izložbah trgovin so se pojavili oltarčki: naš narod je sprejel svojega vladarja za svetnika, za svetnika jugoslovenstva in Jugoslavije in mu prižigal večne lučice. Delo je skoraj zamrlo. Porazna vest je vplivala na naše ljudstvo tako globoko, da je solzno in pobito hodilo po mestu in pričakovalo vedno novih vesti. Prve časopise, ki so že od daleč s svojim črnim robom potrdili resničnost strahotnega zločina, so kar razgrabili. Ljudje so jih iskali še in še. Marsikdo si je odtrgal od ust zadnje dinarje, da je mogel kupiti časopis, ki ga je pozneje shranil na najlepši prostor v hiši, poleg knjig in skromnih publikacij, ki si jih meščani in kmetje morejo privoščiti.

Bolest našega dobrega ljudstva se stopnjuje iz dneva v dan. S pobožnim molkom pričakujejo nova poročila, ki jih obveščajo o kraljevi poti v domovino in skozi njo proti Beogradu in Oplencu. Nešteti kmetje bi s svojim zadnjim denarjem radi odpotovali v Beograd, da se poklonijo manom svojega ljubljenega vladarja in da vsaj od daleč zazro krsto, v kateri počiva naš narodni preporoditelj in zedinitelj. Večje število Belokranjcev iz raznih krajev je odpotovalo v Zagreb, da se poklonijo tistemu kralju, ki je med vsemi dosedanjimi našimi vrhovnimi gospodarji najpravilneje razumel težo življenja našega preprostega človeka in zanj pokazal vedno tudi največje, iskreno razumevanje.

Nekatere občinske uprave pošljeje v Beograd k pogrebu svoje zastopstvo. Spomin na Nj. Vel. kralja Aleksandra Zedinitelja bo živel v srcih Belokranjcev večno. Večni pokoj mrtvemu, toda nesmrtnemu kralju Aleksandru!

Čuvajmo Jugoslavijo in dom Karadjordjevičev!

Zasavje v dneh narodne tuge

Litija, 16. oktobra.

Prav tako je zdaj pri nas, kakor da je v drugo življenje prenehalo, vse naše misli so obrnjene k sveži gomili našega viteškega kralja. In to ne samo prebivalstvo v dolin, tudi vse hribovsko prebivalstvo, ki sicer nima pri rokah časopisov in radijskih aparatov, je zajeto v val splošne narodne tuge. Bolj kakor kdaj prej, hodijo naši hribovski prebivalci v Litijo spraševat po novicah o podrobnostih groznega atentata in o povratku mrtvega vladarja v domovino.

Pred Meškovo hišo, kjer so nalepljeni žalni proglasi, se zbirajo ljudje in solznih oči čitajo poročila. V sosednjem Šmartnem so imeli v nabito polnem Sokolskem domu lepo komemoracijo. — Govorili so župan g. Strman, starosta g. Tomazin in sokolski prosvetar br. učitelj Vidic Franjo. Žalne svečanosti so imela tudi mnogo okoliška društva, dobivamo pa poročila o žalnih sejah učiteljskih zborov iz vsega našega sreza.

Danes so priredile osnovne šole našega sreza prisrčne žalne proglase. Učiteljstvo je spregovorilo deci svojih šol pomenljive besede o našem dobrem vladarju, šolarji iz vseh razredov pa so prednašali žalne deklamacije. Vsa mladina se je v mimohodu poslovila od kraljevih slik, ki so bile zasute s cvetjem in zastrte v črnino ter ožarjene od plapolajočih svečk.

V četrtek, na pogrebni dan viteškega kralja, bomo imeli veliko žalno proslavo na prostem. Ob 8. bo maša v dekanijski cerkvi v šmartnem, žalni zbor pa se bo vršil na trgu pred šolo in se ga bo udeležilo prebivalstvo iz Litije, Šmartnega, Kostrevnice in Javorja, iz teh krajev tudi šole in organizacije. Popoldne pa bo žalni zbor na litijskem trgu. Žalni odbor je izdal že navodila in podroben razpored komemoracij v Šmartnem in Litiji.

Žalna manifestacija škofjeloških društev

Škofja Loka, 16. oktobra.

Takega večera Škofja Loka še ni doživela... Kakor prejšnjo soboto Sokolski dom, je bila včeraj zvečer še večja dvorana nove šolske zgradbe skoro premajhna, da bi mogla sprejeti vase članstvo 22 škofjeloških in okoliških društev in korporacij, ki so enodušno sklenile, da na posebnem poklonitvenem večeru počaste spomin našega nesmrtnega in najboljšega očeta Nj. Vel. kralja Aleksandra. Domači aranžer g. Košca je tudi tokrat mojstrsko izpolnil težko nalogo in je v umetniško podani simboliki pokazal tragiko, ki je zadela naš narod. Velik oder je bil prekrit v ozadju s črnino, sredi katere je snivala plaketa blagopokojnega vladarja, obdanega s krizantemami, izpod katerih se je vila po vsem prostoru in preko raznih podstavkov velika jugoslovenska trobojnica, odeta v kopreno, krizantemne šopke enakih barv in te obdane od krasnih palm, aspedister in tradiskancij. Pročelje in stranske stene so krasile kohije in lepi oleandri, spredaj levo je gorela večna lučka, desno zadaj pa je bil postavljen velik oltarni svečnik, da je bilo kakor pri črni maši, ko je v turobni tišini, pred predstavniki in zastopniki vseh funkcijonarjev škofjeloškega javnega življenja otvoril večer g. Blaznik, povdarjajoč težko bol, ki nas je doletela z ostudnim zločinom. H koncu nagovora je še povdaril, da veljaj večer obenem kot izraz zvestobe in udanosti novemu vladarju Nj. Vel. kralju Petru II., vzvišenemu kraljevskemu domu in Jugoslaviji.

Zatem so zastopniki posameznih korporacij stopali v ospredje in s pomembnimi reki izražali žalost nad izgubo, ki nas je zadela. Svečanim zaobljubam in udanostnim izjavam je sledil slavnostni komemoracijski govor Vojteha Debeljaka, ki je znova očrtal velikega pokojnika: dela, življenje in smrt. S trikratnim slava klicem je bila najlepša, pa tudi najžalostnejša slovesnost, kar jih je imelo kdaj naše mesto, zaključena.

Ljudje so se razhajali v viharno noč, ki jih ni zadržala, da ne bi bili prisostvovali večeru v najčastnejšem številu v dokaz neizmerne ljubezni, ki jo je gojilo naše ljudstvo do pokojnega vladarja Aleksandra.

DNEVNE VESTI

— **Zdravniška vest.** V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan dr. Krisper Tone, zdravnik v Ljubljani.

— **Nov tolmač.** Apelacijsko sodišče v Ljubljani je postavilo Vaŕacha Josipa, zasebnega uradnika v Kranju, za stalno zapriseženega sodnega tolmača za češki in nemški jezik na sedežu sreskega sodišča v Kranju.

— *Razpuščena društva.* Z odločbo banske uprave so razpuščena naslednja društva: Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Babnem polju, katoliška prosvetna društva v Begunjah, na Brdu v Celju, v Dravljah, v Gornji Radgoni, Gorajem gradu, na Jezerskem, na Kolovratu v Kostrevnici, v Kranjski gori, v Križah v Lokvici, v Lučah, v Mariboru-Melju, v Novi Štifti, v Ormožu, v Strugah, na Svet gori, pri Sv. Trojici pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah, pri Sv. Frančišku Ksaveriju, pri Sv. Juriju ob Taboru, pri Sv. Križu pri Moravčah, v Št. Jerneju, v Šmartnem pri Slovenjgradcu in v Zagradcu, prosvetna društva v Besnici, v Cerkljah v Črešnjevcu, v Črnomlju, na Dobravi pr Kropi, v Dragatušu, v Goričah v Kotredežu, v Kovorju, v Ljutomeru, v Loki pri Zagorju v Orehovici, Spod. Brniku, v Stopercah, pri Sv. Mihaelu pri Šoštanju, v Šmarju pri Jelšah, v Šmartnem ob Paki in v Teharjih. Katoliška slovensko izobraževalna društva: v Javorjah, v Moziriu, v Pamečah, v Podčetrtku in v Vinici, Bralna društva v Cirkovcih, na Kapeli, pri Sv. Križu na Murskem polju in pri Sv. Juriju ob Ščavnici, društvo Krekova prosveta v Ljubljani, Krščansko socialistični akademski klub »Borba« v Ljubljani, Katoliško prosvetno društvo »Tabor« v Loškem potoku, Slomškovo prosvetno društvo pri Mali Nedelji, društvo Katoliška omladina v Mariboru, društvo Ljudski oder v Mariboru, Prosvetna zveza v Mariboru, Katoliško mladinsko izobraževalno društvo v Podzemlju, Katoliško izobraževalno društvo v Skomarjah, društvo Središka prosveta v Središču, Kmetijsko bralno društvo v Starem trgu pri Slovenjgradcu, Prosvetno društvo Čitalnica pri Sv. Jederti, Bralno društvo Sv. Križ na Murskem polju, Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Prosvetno društvo Skala pri Sv. Petru pri Mariboru, Katoliško izobraževalno društvo v Stranicah, Koloklub v Šenčurju pri Kranju, Katoliško slovensko prosvetno društvo v Št. Janžu pri Dravogradu, Katoliško izobraževalno društvo v Špitaliču, Katoliško slovensko prosvetno društvo na Uncu in Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Vinici.

Debeli ljudje dosežejo z vestno uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice** izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehajo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni bolezni, zelo zadovoljni z učinkom **»Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 84 z dne 17. oktobra objavlja žalne svečanosti ob smrti in pogrebu Nj. Vel. kralja Aleksandra I., oprostitev turistično propagandnega materijala iz Bolgarije, Švice in Turčije od uvozne carine, ratifikacijo konvencij, sporazumov in zapisnikov med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Rumunijo, ratifikacijo konvencij, osvojenih na mednarodnih konferencah dela, po republiki Nikaragui, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v l. 1934 in razne objave iz »Službenih Novin«.

— *Živalske kužne bolezni v dravski banovini.* Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 99 dvorcih, svinjska rdečica na 80, kuga čebelne zalege na 11, vranični prisad na 1, konjski garje na 1 in steklina v 1 primeru.

TRGOVSKA HIŠA

v **PREŠERNOVI ULICI št. 6, 8, 10, 12 se proda iz proste roke.** — Pojasnila daje odvetniška pisarna **dr. Kobal-dr. Papež, Ljubljana, Tyrševa cesta 1 a/II.** 3102

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo nestalno in hladno vreme. Včeraj je deževalo v Mariboru, snežilo pa v Ljubljani in Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu in Skoplju 26, v Splitu 20, v Sarajevu 15, v Mariboru 7, v Ljubljani 4.4, v Zagrebu 4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762.4, temperatura je znašala 2.3.

— *Sneg tudi v Zagrebu.* Tudi Zagrebčane je včeraj presenetil prvi sneg. V ponedeljek je bilo v Zagrebu še lepo toplo vreme, drugod se je pa ozračje močno ohladilo in zjutraj je bilo mesto pod snežno odejo. Snega je zapadlo v Zagrebu več kakor pri nas, ter se je držal na strehah ves dan.

Iz Ljubljane

—lj **Hubadova župa JPS vabi** vse ljubljanske pevce moških in mešanih zborov, da se sigurno udeleže pevske vaje nocoj ob 20. uri v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Pri žalnih svečanostih za blagopokojnim Vitezom kraljem v četrtek 18. t. m. dopoldne in popoldne se bodo izvajale sledeče žalostinke: Usliši nas, Gospod! — Človek, glej! — Zadnje slovo (Poljana toži). Note primesite s seboj! Zbirališče vseh pevcev in pevk bo v četrtek 18. t. m. ob 9. uri dopoldne pred Glasbeno Matico (Vegova ulica). — Uprava.

—lj **V Levstikovi ulici, ki je ena najlepših v zahodnem delu mesta, je vse lepo,** samo na prostoru, kjer je bilo včasih skladišče gradiva, sta še vedno tik pri cesti dve smetiščni jami. Veter raznaša smeti po ulici in dviga prah tudi v stanovanja. Ta nedostatek bi nedvomno lahko odpravili brez stroškov ter žrtev. Ljudje so potrpeli dovolj dolgo, saj je tam smetišče že več let.

—lj **Združenje brivcev in frizerjev v Ljubljani** obvešča p. n. občinstvo, da bodo brivski lokali na dan pogreba Nj. Vel. kralja dne 18. t. m. ves dan zaprti.

—lj **Plin ga je omamil.** V kemični tovarni v Mostah je zaposlen že 10 let 33-letni delavec Lovro Grad, stanujoč v Hrastju št. 18. Ko je včeraj dopoldne prenašal vreče iz enega oddelka v drugo sobo, ga je tam nenadoma omamil plin. Čutil je, kako mu je postalo slabo in ko je hotel naglo pri vratih ven, je našel ta zaklenjena. Plin je nesrečneža omamil in se je zgrudil. Nezavestnega so našli šele okrog 16. in naglo obvestili reševalce, ki so ga prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je bilo zelo kritično in Grad se je šele davi zavedel. Kakor pripoveduje, ga je najbrž nekdo namenoma zaklenil v sobo. Res čudež, da je ostal delavec, ki je oženjen in oče več otrok, pri življenju.

—lj **Očala, daljnogledi, barometri,** fotoaparati itd. najugodnejši nakup pr. **Fr. P. Zajcu,** izprašanem optiku, Ljubljana, Stari trg 9. Cenik brezplačno. 3-T

Mirim kraljica čokolade

Specialitete so:

MLEKITA — mlečna čokolada,
KAVITA — mlečna čokolada s prijetnim okusom kolonialne kave,
MASLITA — desertna čokolada z obilno primesjo kakaovega masla,
GRENKITA — plemenita gorčica prave naravne čokolade.

Zapomnimo si imena, da zamoremo zbirati po svojem okusu, ko kupujemo čokolado.

Iz Celja

—c **Nesreča pri delu.** V ponedeljek je padel 18letni kleparski vajenec Maks Pevec pri delu s strehe kemične tovarne v Gaberju in se težje poškodoval po glavi. Ponesrečenec se zdravi v celjski bolnici.

—c **Umrla je v nedeljo zvečer v celjski** bolnici v starosti 52 let ga. Pavla Staničeva, soproga šefa davčne uprave v Celju davčnega inspektorja g. Ivana Staniča in mati učitelja g. Janka Staniča. Pokojnici bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje! — V celjski bolnici je umrla v soboto mesec dni stara hčerka delavca Zofija Krkova z Dečkove ceste 3.

Iz Ptuja

— **V četrtek dopoldne ob 9. uri** dopoldne vsi k žalni manifestaciji, ki jo prirede vsa društva in korporacije skupno s Sokolom. Ob 9. uri dopoldne bo na Tyrševem trgu služba božja s sodelovanjem ptujske mestne godbe in pevskega zbora ptujske Glasbene Matice. Prebivalstvo mesta kakor tudi okolice se vljudno vabi k žalni manifestaciji za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zedinitelj em!

— **Deputacije mesta Ptuja** pri pogrebnih svečanostih v Beogradu. Mestno občino Ptuj zastopa mestni župan g. Jerše, Sokol pošlje veččlansko deputacijo s starosto br. dr. Šalamunom, Jadransko stražo bosta zastopala odbornik g. Jerše in tajnik Christof, za NSZ g. Vadnjal Stane, veččlansko deputacijo pošlje tudi gasilska četa. Isto tako pošljejo tudi ostala društva svoje deputacije.

— **Odbor za splošno in strokovno izobrazbo** trgovskega in obrtnega naraščaja priredi za svoj naraščaj tudi v letošnji sezoni brezplačen strojepisni tečaj. Interesenti naj se javijo v torek 16. t. m. ob 18. uri v uradnih prostorih Združenja gremija.

— **S stolom po glavi.** Ko se je te dni vračala okoli 10. ure zvečer iz neke gostilne na Bregu pri Ptuju dekla Krušič Terezija iz Brega v družbi svoje prijateljice, je iz gostilne prihitel za njima delavec V. Valentin iz Brega ter brez vsakega povoda oklofutal Krušičevo, ki mu je končno pobegnila nazaj proti gostilni. V. pa jo je dohitel še pred gostilno, pograbil v bližnji stoječi gostilniški stol ter jo s tako silo udaril po gavi, da se je stol razletel. Krušičeva pa je obležala nezavestna. V. priznava dejanje in je ovaden sodišču.

— **Evidenčne tablice za kolesa** se dobe pri mestnem magistratu v sobi tajnika med uradnimi urami od 9. do 11. ure. Vsi, ki tablic še nimajo, si jih morajo nabaviti.

— **Naročnike »Slovenskega Naroda«** obveščamo, da bo v bodoče pobirala mesečno naročnino naša raznašalka. Prosimo vse cenj. naročnike, ki naročnine za ta mesec še niso plačali, da jo plačajo naši raznašalki proti potrdilu.

— **Tatvina.** Po mestu se je klatil in beračil brezposelni delavec Tkalčič Ivan iz Vrbanovca. Prosjačil je tudi pri lončarju Maistru, ko pa je videl, da je v veži sam, je odšel v I. nadstropje ter se splazil v sobo, kjer stanujejo pomočniki in odnesel par novih čevljev ter eno uro. Ko je zapuščal hišo, ga je opazila ga. Maister in je takoj poklicala stražnika, ki je moža aretiral ter mu odvzel ukradene predmete. Mož je bil izročen sodišču, kjer je sprejel za poštenost 10 dni strogega zapora.

— **Igra narave.** Neka kmetica iz Naclja pri Novi cerkvi je prinesla te dni v tukajšnjo lekarno g. Behrbalka poln škaf lepih zrelih malin. Dejala je, da jih prinese še en škaf, ker je še vse polno malin v cvetu.

— **Prvi sneg v Ptuju.** V ponedeljek proti večeru se je nenadoma močno pooblačilo in začelo je liti. Ko so se pa prebivalci zjutraj prebudili, so videli, da so vse strehe in ulice pobeljene z zgodnjim snegom. Kakor vse kaže, se nam obeta letos zgodnja zima.

— **Nezgoda.** Na potu domov je posestnikovemu sinu Klajnšku Rudolfu iz Doliča nenadoma spodrsnilo, padel je in si zlomil levo roko, da je moral v bolnico.

Iz Maribora

— **Angleški jadralni letalci se klanjajo mrtvemu kralju.** Zveza angleških jadralnih letalcev »The British Gilding Association Ltd.« London, je poslala ob priliki tragične smrti viteškega kralja vodji mariborskih jadralnih letalcev g. ing. Borisu Cijanu sožalno brzojavko. Omenjena zveza izraža najgloblje simpatije angleških jadralnih letalcev do jugoslovenskega naroda in deli z njim neizmerno žalost, ki je zadela Jugoslavijo ob izgubi blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

— **Razglas mestnega poglavarstva.** Poglavarstvo mesta Maribora opozarja vse osebe, ki nameravajo prodajati za praznik Vseh svetnikov na trgu vence in umetne cvetlice, na določbo § 23 obrtnega zakona, po katerem smejo prodajati vence in umetne cvetlice samo oni, ki imajo za to rokodelsko obrt potrebno pooblastilo. Onim, ki nimajo obrtnega pooblastila, prodaja vencev iz naravnih cvetlic in umetnih cvetlic ni dovoljena in se bo proti kršilcem tega razglasa postopalo po obrtnem zakonu.

Zatiranje jetike v rudarskih revirjih

Z občnega zbora širšega kuratorija Protituberkuloznega dispanzerja v Trbovljah

Trbovlje, 14. oktobra.

V četrtek 11. t. m. ob 16. uri se je vršil v prostorih tukajšnje krajevne bratovske skladnice občni zbor kuratorija Protituberkuloznega dispanzerja v Trbovljah. Udeležili so se ga predsednik kuratorija PT dispanzerja rudn. ravnatelj g. inž. Fran Loskot, podpredsednik kuratorija g. Alojz Hruševar, zastopnik glavne bratovske skladnice, upravnik g. Dular iz Ljubljane, zastopnik bratovske skladnice Hrastnik, rudniški ravnatelj g. inž. Drolc, zastopnik bratovske skladnice Zagorje g. Vahtar, zastopnik skladnice Laško g. Rajner, predsednik občine Trbovlje g. Klenovšek, zastopnik občine Zagorje g. Kušar, zastopnik trboveljskega Rdečega križa g. Omerza, zastopnik tuk. Protitub. lige g. Mirko Kos, zastopnik Delavske zbornice in Društva za varstvo otrok g. Murn, član nadzornega odbora dispanzerja g. Pavlin in kot zapisnikar g. Vizjak.

Uvodoma je predsednik pozdravil navzoče, posebej pa novega člana kuratorija, predsednika občine g. Klenovška, nato pa se je v lepih besedah spominjal blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, ter očrtal njegove neprecenljive zasluge za našo narodno svobodo in državno edinstvo. Pozval je navzoče, da v počastitev kralja zakličejo trikratni »Slava«, čemur so se navzoči stoje odzvali.

Zatem je bilo prečitano poročilo šefzdravnika g. dr. Prodana o uspelu delovanja PT dispanzerja v rudarskih revirjih v II. poslovnem letu, ki se glasi:

Manifestni uspehi dela dispanzerja se kažejo v ozdravljenih slučajih pri bolnikih, ki so imeli težko tuberkulozo pljuč. Nad 50% bolnikov z odprto Tbc, ki so bili sposobni za umetno Pneumathorax-terapijo, so postali delazmožni in izvršujejo svoj redni poklic. Vsi ostali bolniki z odprto Tbc so odstranjeni od dela in tako od možnosti, da okužujejo svoje tovariše pri delu. Nahajajo se pa v zdravljenju in so pod trajno kontrolo dispanzerja. Dispanzer je posegel dalje tudi v šole; odstranil je od pouka tuberkulozne otroke ter jih začel zdraviti, dobro se zavedajoč, da je ta mlada generacija steber zdravega naroda, ki v odrasli dobi ne sme dati jetiki toliko žrtev.

Uspehi, doseženi v dispanzerju, se lahko primerjajo v vsakem pogledu z onimi, ki jih beležijo v specijalnem zdravljenju naša zdravilišča za tuberkulozo. Dispanzersko delo je torej najrentabilnejši način zatiranja jetike. Dispanzer ne smatra za bolnika le slučajno obolelega, ampak vso njegovo okolico, kateri posveča vso pažnjo, da jo ohrani zdravo. Uspehi dispanzerja pa bodo še boljši, ako bodo bolniki začeli pravočasno prihajati v dispanzer. Marsikateri neuspeh je pripisati izključno le prepozni izsleditvi tuberkuloze. Potrebno je torej delo v tem smislu še intenzivnejše pospešiti. Vse priznanje in hvala gre gg. zdravnikom bratovskih skladnic, kakor tudi gg. obratovodjem rudniških podjetij, ki so s polnim razumevanjem podpirali dispanzersko delovanje.

To poročilo šef-zdravnika je vzel občni zbor z odobravanjem na znanje.

Iz poslovnega poročila, ki je bilo nato podano, pa je razvidno, da je uspeh delovanja dispanzerja tudi v tem letu zelo zadovoljiv, k čemur so pripomogla predvsem odgovarjajoča denarna sredstva. Poleg prispevkov, ki jih je prejel dispanzer od včlanjenih ustanov, je prejel kuratorij tekom leta tudi nekaj nepredvidenih izrednih prispevkov, ki so kuratoriju olajšali delo, dispanzerju pa pripomogli k še intenzivnejšemu razmahu.

Pri izvrševanju svojega poklica je tekom leta obolela zaščitna sestra gdč. Pliberškova, ki je bila meseca februarja poslana na priporočilo zdravnikov v zdravilišče Golnik. Po 6-mesečnem zdravljenju je nastopila dne 14. avgusta zopet službo kot ozdravljena. Za dobo njenega zdravljenja je opravljala mesto nje službo zaščitna sestra gdč. Petričeva.

Ker občina Trbovlje stroške honorarja nadomestni sestri zaradi slabega finančnega položaja ni mogla prevzeti v svoje breme, se je kuratorij obrnil tozadevno na osrednjo PT Ligo v Ljubljani in tukajšnjo krajevno PT Ligo, ki sta obe s primernimi prispevki omogočili vzdrževanje nadomestne zaščitne sestre za dobo 6 mesecev, da se je moglo delo dispanzerja kljub pretečim zaprekam neovirano nadaljevati.

Na predlog šef-zdravnika je bilo nabavljenih nekaj neobhodno potrebnih sanitarnih predmetov za čakalnico dispanzerja.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da so znašali celokupni stroški vzdrževanja dispanzerja v pretekli poslovni dobi okroglo 85.000. Dasiravno je to na videz znatna svota, je vendar v primeri z velikimi uspehi, ki jih beleži dispanzer v zatiranju te težke ljudske bolezni v širokih slojih našega delovnega naroda v rudarskih revirjih, le malenkostna.

Član nadzornega odbora g. Pavlin Vinko je poročal o pregledu blagajniškega poslovanja, ki je vseskozi vzorno, zato predlaga zahvalo blagajniku.

Nato je bil sestavljen proračun za novo poslovno leto, ki izkazuje za vzdrževanje dispanzerja 36.200 Din. Seveda je to le za najnujnejše potrebe dispanzerja, če pa bo hotel dispanzer stremeti še za razširjenjem zlasti na polju socijalne zaščite, bo treba iskati še novih dohodkov.

Vsekakor so pa uspehi dispanzerja na polju zatiranja jetike v naših največjih delavskih naseljih nadvse razveseljivi, zlasti če pomislimo, da je bilo v dispanzerju samo tekom enega leta pregledanih skupaj 940 obolelih na jetiki. Da je ogromna večina od tega števila, ki bi tekom let ne le sami propadli, marveč bi okužili in ogrožali čedalje bolj tudi svojo okolico, sedaj rešena počasnega hiranja in umiranja, je povedal v svojem poročilu že šef-zdravnik g. dr. Prodan, ki je dejal, da jih je zopet usposobil za delo in celo 50% bolnikov z odprto Tbc temeljito ozdravil.

Zato moramo vsi, ki nam je zdravje in dobrobit našega naroda, zlasti pa naše mladine pri srcu, iskreno pozdraviti uspešno delo te človekoljubne ustanove, zlasti pa moramo stremeti za tem, da se s primernimi subvencijami in prispevki omogoči dispanzerju uspešno delovanje tudi v bodoče.

Gred ubila družinskega očeta

Škofja Loka, 16. oktobra.

Gorskim vasicam dobro znani, večletni škofjeloški pismonoša Goja France je postal prejšnji teden žrtev tragične nesreče. V zadnjem času Goja ni več služboval, ker je bil na bolezenskem dopustu, ki ga je preživljal v železnikih, kjer je preživel tudi mnogo službenih let, še pred svojim prihodom v Škofjo Loko. V četrtek, malo pred kosilom, se je odpravil Goja v Egrovo elektrarno, baje, da namaže tamkaj transmisijsko gred — odkoder pa se ni več povrnil...

Bilo je že precej čez poldne, ko je žena pogrešila moža in se ji je zdelo čudno, da ga ni nazaj, zlasti še, ker je sicer poznala njegovo točnost. Šla je pogledat v elektrarno, toda pri vstopu v poslopje se ji je nudil žalosten prizor. Goja je ves pobit, okrvavljen in z razbito lobanjo ležal mrtev na tleh, poleg gredi, ki mu je uničila življenje. Žena od strahu in potrtosti ni vedela kaj storiti, pa je bila tudi vsaka pomoč zaman, ker je ta čas smrt že nastopila. Kako se je nesreča zgodila, bo ostala seve uganka, domnevajo pa, da se je Goja preveč približal jermenu, ki ga je moral z bliskovito naglico potegniti proti transmisijski gredi... Gred je ovila sprva njegov suknjič, potem telovnik, nazadnje pa še nesrečneža samega, ki je brez dvoma videl pred seboj strašno nesrečo. Gred je morala pograbiti Gojo in ga zasukati okrog osi tako, da je priletel z glavo naravnost na trda tla. Udarec mu je seveda prizadejal smrtonosne poškodbe.

Vrlega moža, ki je bil povsod, kjer je služboval, zelo priljubljen, so pokopali v soboto popoldne v Železnikih. Izredno dolg žalni sprevod je spremil pokojnika na domače pokopališče, kjer so grob dobesedno zasuli s cvetjem in zelenjem. Tragična smrt očeta, ki zapušča poleg žene štiri otroke, je vzbudila splošno sočustvovanje. Goja je bil star 62 let in je vprav letos nameraval v pokoj.

Z Jesenic

Pomlad v jeseni. G. Slavko Pajntar, brivski pomočnik pri g. Francetu Boštarju na Jesenicah, je poslal našemu poročevalcu šopek zrelih in dozorevajočih jagod, ki jih je v nedeljo popoldne nabral na pobočju Mirce. Istega dne je natrgal neki železničar šopek trobentic ob cesti na Golico. Tak igra narave, da brste trobentice in zore jagode v času, ko so visoki vrhovi Karavank že odeti v belo snežno odejo.

Iz Poličan

— **Dež in sneg v času od ponedeljka na torek, ki je pobelil dolino, sta nagnala tudi vodo iz Dravinje, ki je poplavila bližnje njive in travnike. Šolarji iz Spodnjih Poličan so morali domov skozi Pekel, ker je bila tam cesta pod vodo.**

Skrivnost belega čevlja

22

— Oho, — je zamrmral inspektor in stopil k Elleryju. — Kaj pa pomeni to? Ali ji je kdo grozil, gospod Doorn?

Doornu so se tresle ustnice. — Tu ne morem govoriti. Danes popoldne morda doma pri meni, tu pa ne.

Ellery in inspektor Queen sta se spogledala in Ellery je stopil v stran. Inspektor se je prijazno nasmehnil Doornu, rekoč: — Dobro, danes popoldne pri vas na domu... In prav storite, če boste res doma. — Thomas! — Orjaški detektiv je nekaj zarentačil. — Pošljite nekoga z gospodom Doornom ter gospodičnama Doornovo in Dunningovo, da bo pazil na nje.

— Sam pojdem z njimi, je zaklical tebi nič meni nič Morehouse. — In nobenih vaših detektivov ne rabim, niti... Gospodična Dunningova, primite pod roko Huldo.

— O, vi pa ne odidete, gospod Morehouse, — je dejal inspektor prijazno. — Vi morate še malo ostati tu, ker vas potrebujemo.

Morehouse je izbuljil oči. Njuna pogleda sta se srečala. Potem se je pa advokat ozrl naokrog. Skomignil je z rameni, pomagal obtoženemu dekletu na noge in vstopil z njo k vratom, vodečim na zapadni hodnik. Njena roka je krepko stiskala njegovo. Za njima sta krenila proti vratom Henry Doorn in Edith Dunnigova, katerima je sledil detektiv. Pri vratih sta si zaljubljenca skrivaj stisnila roko; dekle je odšlo, Morehouse je pa ostal pri vratih sam. Ko je zaprl vrata in se obrnil, je nastala tišina.

— Tako, — je dejal trpko, — tu me imate! Kaj hočete početi z menoj? Ne zadržujte me predolgo, prosim.

— — — — — — — —

Sedli so, detektivi so pa na inspektorjev migljaj zapustili predsobo. Ostal je samo Valie, ki se je naslonil s hrbtom na vrata, vodeča na hodnik.

— Gospod Morehouse, — inspektor se je zleknil v naslanjač in sklenil roke na kolenih. Ellery si je prižgal cigareto in puhnil oblaček dima pod strop.

— Gospod Morehouse, ali ste že dolgo pravni zastopnik gospe Doornove?

— Že več let, — je odgovoril Morehouse. — Pred menoj je opravljal te posle moj oče. Stara dama je bila naša rodbinska klijentela.

— Ali poznate njene zasebne in pravne razmere in zadeve?

— Podrobno.

— Kakšno je bilo razmerje med njo in njenim bratom Hendrikom? Sta se dobro razumela? Povejte mi vse, kar veste o tem človeku.

Morehouse se je zaničljivo nasmehnil. — No, lepe reči boste zvedeli, gospod inspektor. Opozoriti vas pa moram, da so nekatere stvari, ki vam jih hočem povedati, samo moje naziranje — kot prijatelj rodbine sem imel seveda priliko videti in slišati stvari...

— Pripovedujte!

— Hendrik, to vam je pravi parazit! Še svoj živ dan ni prijel za nobeno delo! Morda se je baš zato tako zredil. To pa ni samo nesramna in požrešna, temveč tudi zelo draga pijavka! To lahko trdim, ker sem videl nekatere račune. Poleg tega pa ima ta dečko vse mogoče moške nečednosti. Je velik prijatelj žensk, razuzdanec, kakor je pač že navada.

— Ženske ima rad? — Ellery je pomežiknil in se nasmehnil. — Tega kar verjeti ne morem.

— Torej ne poznate gotove vrste žensk, — je odgovoril Morehouse. — Hendrik je bil ljubljenec tolikih žensk na Broadwayu, da se niti sam vseh ne spominja. V javnost to ni prišlo. Zato je poskrbela Abigail... Dejali bi, da bi ta človek prav lahko udobno in brezskrbno živel z apanažo 25.000 dolarjev, ki mu jih je plačevala Abigail. Toda Hendrik bi ne bil Hendrik, če bi mu to zadostovalo. Mož je do ušes zadolžen, saj je sproti pognal ves denar in še premalo mu ga je bilo.

— Kaj nima lastnega premoženja? — je vprašal inspektor.

— Niti počenega groša. Abigail je zaslužila vsak cent svojega ogromnega premoženja z lastno premetenostjo. Ta rodbina je bila prvotno tako siromašna, da se javnosti o tem niti ne sanja. Toda ona je bila finančni genij. Zanimiva ženska je bila ta Abigail. On je pa lenuh in pijavka.

— Ali gre za pravne težkoče, zakotne, umazane spletke ali sleparije? — je vprašal inspektor. — Najbrž je mora plačevati svojim ljubicam bogato odpravnino, da so molčale.

— Tega vam ne morem povedati, — je odgovoril Morehouse.

— Hm, kakšno je bilo pa razmerje med Hendrikom in gospo Doornovo?

— Hladno! Abigail se ni dala kar tako vsakemu pretentati. Vedela je, kaj se godi. Trpela je to, ker je imela visoko razvit rodbinski ponos in ni dovolila, da bi govorili ljudje slabo o nekom, ki nosi ime Doorn. Tu pa tam je pa le udarila po mizi in tedaj je zaropotalo.

— Kaj pa gospa Doornova in Hulda?

— Med njima je vladalo najnežnejše rodbinsko razmerje, — je odgovoril Morehouse brez pomisleka. — Hulda je bila ponos in radost gospe Doornove. Kar je pripadalo gospe Doornovi, je pripadalo tudi Huldi — zadostovalo je, da je izgovorila le besedico. Toda Hulda je bila vedno zelo trezna in zmerna — gotovo ne živi tako, kakor bi mogla živeti kot ena najbogatejših dedinj sveta. Tiha, skromna, saj ste jo sami videli. Ona je...

— Oh, o tem ni nobenega dvoma, — je dejal inspektor hitro. — Ali ve Hulda, na kako slabem glasu je njen stric?

— Mislim, da ve. To jo strašno boli in še nikoli ni govorila o tem niti... — lovil je sapo, — niti z menoj!

— Povejte mi, —je vprašal Ellery, — koliko je ta mlada dama stara?

— Hulda? Devetnajst ali dvajset let.

Ellery se je obrnil k Minchemu, ki je še vedno sedel v kotu in molče poslušal, kaj govore. — Johne!

Zdravnik se je zdrznil. — Mar sem zdaj na vrsti jaz? — je vprašal s prisiljenim nasmehom.

— Še ne. Hotel sem samo pripomniti, da smo baš naleteli na enega izmed pogostih ginekoloških problemov, o katerih vi mazači tako radi in tako pogosto govorite. Mar mi nisi davi rekel, da je bila gospa Doornova stara že nad sedemdeset let?

— Da. Toda kaj hočeš reči s tem? Ginekologija se peča z ženskimi boleznimi, stara dama pa ni bila bolna.

Ellery je malomarno zamahnil z roko. — No, seveda je zamrmral, — toda nosečnost ima lahko v gotovi starosti patološke vzroke... Gospa Doornova je morala biti v marsikaterem pogledu čudna ženska... Da ne pozabim, kako je bilo s pokojnim Doornom? Mislim moža Abigail Doornove. Kdaj se je pa ločil od tega sveta?

Življenje in delo prezidenta Lebruna

Skozi Ljubljano se je peljal snoči na pogreb našega kralja predsednik francoske republike Albert Lebrun. 4. t. m. se je vrnil iz Rambouilleta v Pariz in v Elizejski palači se je začelo zopet običajno življenje. Predsednik vstaja ob sedmih, obleče se in popije kavo, ob devetih pa gre na delo. Najprej pride k njemu generalni tajnik Andre Magre in mu poroča o tekočih zadevah. Predsednik pregleda korespondenco, podpiše akte in se seznani s poročilom zunanjega ministrstva. To delo traja do pol ene, ko mu prineso malico, po kateri odide na vrt, če je lepo vreme. Od pol treh do sedmih ali tudi do osmih sprejema diplomate, ministre, poslance in zasebnike. Ob osmih zvečer obeduje, potem pa gre s svojim generalnim tajnikom na izprehod. Po izprehodu čita do polnoči, potem pa gre k počitku.

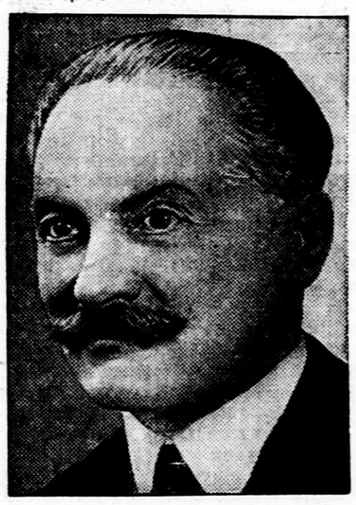

Tako gre dan za dnem, če ni večjih svečanosti ali če predsednik sam ne prireja družabnih večerov. Za sprejemanje vladarjev in predsednikov republik je določen poseben ceremonijel. V Elizejski palači jih pozdravi častna straža. Visoke goste sprejema višji ceremonijer Beck de Fouquier na stopnišču pred glavnimi vrati in jih spremlja v slavnostno dvorano. Iz te dvorane jih spremi predsednik sam v sosedno dvorano. Predsedniku je dodeljen šef njegovega vojaškega spremstva general Braconier in sedem častnikov kot zastopnikov vseh vrst orožja. Generalnemu tajniku so dodeljeni 4 uradniki, v predsednikovi pisarni je pa zaposlenih 12 stenografov in daktiloskopov. Pet vojakov je zaposlenih na brzojavni in telefonski postaji. Služinčad obstoja iz maitre d'hotela, kuharja, 2—3 pomočnikov, komornika, 3 lakajev, šoferja in dveh njegovih pomočnikov. Predsedniku je dodeljenih 12 policistov. Predsednikova soproga sprejema ob torkih.

En obed na tri dni

Neki Turek, ki se je vrnil iz ujetništva v severni Sibiriji, kjer je živel blizu 20 let in se preživljal skoraj izključno z ribjo mastjo, je prišel do zaključka, da zadostuje človeku, če se vsake tri dni enkrat pošteno naje. Na obali Ledenega morja žive ljudje bistveno drugače, kakor drugod po svetu. Turek je tu spoznal, da zadostuje en pošten obed iz ribje masti, da je človek sit tri dni. Ker bi se mu pa ribja mast pristudila, če bi jo jedel vsak dan, jo je jedel samo vsak tretji dan. Tako se je navadil obedovati v treh dneh samo enkrat.

Ko se je vrnil v Carigrad, se te navade ni mogel otresti in tako obeduje še vedno vsake tri dni enkrat, čeprav se ne hrani samo z ribjo mastjo. Pospravi pa naenkrat tri poštene obede, kar je dokazal v neki carigrajski restavraciji. Naročil je vsa jedila, kar jih je bilo na jedilnem listu, za prigrizek je pa pojedel dva kilograma kruha. Seveda je postal kmalu predmet splošne pozornosti in tudi restavrater je prišel pogledat čudnega gosta. Mož mu je pojasnil, zakaj toliko jé. Ribja mast bi bila gotovo cenejša, je dejal, toda v dolgih letih ujetništva sem se je tako preobjedel, da je zdaj niti videti ne morem.

Kako so plačali atentatorji svoje zločine

Nekaj primerov političnih umorov in kaznovanja atentatorjev v starih časih in novejši dobi

Morilec našega kralja je bil kaznovan na mestu ogabnega zločina in plačal ga je s svojim življenjem. Hotel se je ustreliti sam, toda policija mu je to preprečila in ga rešila pred razjarjeno množico, ki bi ga bila na mestu linčala. Vendar je pa dobil več smrtnih ran, ki jim je še iste noči podlegel. Njegov konec spominja na usodo 15-letnega atentatorja Antea Zambonija iz Bologne, ki je pred 8 leti streljal na Mussolinija. Mladega atentatorja so na mestu ubili. Konec marseilleskega atentatorja spominja tudi na usodo fanatičnega Jaquesa Clementa, ki je l. 1589 umoril francoskega kralja Henrika III. in ki ga je kraljev vazal na mestu ubil. Enako usodo je delil Harmodios, ki je s svojim prijateljem Aristogeitonom leta 1514 pred Kristusom umoril atenskega tirana Hipparhosa. Tiranova telesna straža je atentatorja takoj ubila, njegovega prijatelja so pa pozneje prijeli in obesili.

Morilec našega kralja Vlada Georgijev Cernozemski

V starem in srednjem veku, posebno v napeti atmosferi neodvisnih italijanskih mest, v renesančni dobi so imeli politični umori večinoma osebno ozadje, motivi so jim bili pohlep po oblasti, nenasitnost, mržnja in maščevanje. Izjema je umor atenskega tirana in umor Cezarja. Cezarja so umorili njegovi politični nasprotniki. Cezarjevemu umoru je pa sledila vojna, v kateri sta oba njegova morilca izgubila življenje. Henrika IV. je umoril Ravaillac, ki je plačal svoj zločin po groznih mukah na morišču.

Nova epoha političnih umorov se pričenja v 18. in 19. stoletju. Največ političnih umorov je bilo v novejšem času v Rusiji. Morilci so se rekrutirali iz dvornih krogov in večkrat so dobili celo bogate nagrade od tistega, ki so mu z zločinom pomagali na prestol. 23. marca 1801 so zarotniki umorili carja Pavla I., vodil jih je grof Pahlen. Peter Ludvik Pahlen, star takrat 56 let, je igral pomembno vlogo v ruski zgodovini. Kot častnik se je udeležil vojn s Prusijo, Turčijo in Švedsko. Potem je bil diplomat in v priznanje njegovih zaslug ga je imenoval car Pavel I. za generalnega guvernerja vseh provinc ob Baltiškem morju in dednega grofa. Pozneje ga je imenoval celo za ministrskega predsednika. In vendar je stopil grof Pahlen na čelo zarotnikov, ne da bi požel sadove svojega zločina. Novi car Aleksander I. namreč ni imel rad tega nevarnega moža in razočarani Pahlen se je pozneje umaknil na svoja veleposestva. Na odgovor ni bil nikoli klican.

Nekateri atentatorji so bili tudi pomiloščeni. Tako je bil izpuščen iz ječe Oskar Becker, ki je 14. junija 1861 streljal v Baden-Badenu na cesarja Viljema I. in ga lahko ranil na vratu. Oskar Becker je bil takrat star 27 let in bil je sin ravnatelja liceja v Odesi. Obsojen je bil na 20 let težke ječe, toda cesar Viljem I. ga je leta 1866 pomilostil. Odpotoval je v Ameriko, umrl je pa v Aleksandriji. V poznejših letih cesar Viljem I. ni več segal po svoji pravici pomilostitve. Max Hödel iz Leipziga, ki je 11. maja 1878 streljal na starega cesarja je bil usmrčen v avgustu istega leta. Enaka usoda je doletela atentatrja Karla Nobilinga, ki je 2. junija 1878 težko ranil cesarja. Smrtna kazen je zadela tudi zločince, ki so hoteli pri odkritju spomenika zbrane nemške kneze s cesarjem Viljemom I. pognati v zrak. Le golo naključje je preprečilo strašno nesrečo. Dež je namreč ugasnil zažigalno vrvico.

Anarhist Luccheni, ki je umoril avstrijsko cesarico Elizabeto 10. avgusta 1898 v Ženevi, ni bil usmrčen, ker v Švici ne poznajo smrtne kazni. Obsojen je bil na dosmrtno ječo. Zlobni jeziki so trdili, da so ga v ječi strahovito mučili in da je bil zaprt vedno v temi. V resnici je pa imel atentator v ječi zračno sobico z razgledom na ženevsko jezero, tako da bi mu lahko zavidal marsikateri revež, ki še daleč nima tako udobnega stanovanja. Spal je na mehki postelji, v celici je imel tudi pisalno mizo in knjižnico.

Villaen, ki je umoril 31. julija 1914 vodjo francoskih socijalistov, je bil pred poroto kot duševno manjvreden osvobojen. Največjo srečo med atentatorji je imel Dunajčan Friedrich Adler, ki je umoril 31. oktobra 1916 v javnem lokalu avstrijskega ministrskega predsednika grofa Stürghka. Po senzacijonalni obravnavi je bil obsojen na smrt, toda cesar Karel mu je zamenjal smrtno kazen na 10 let težke ječe. Toda že v novembru 1918 mu je prinesla revolucija svobodo. Svobode po prevratu pa ni dočakal atentator Princip, ki je ustrelil v Sarajevu avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Obsojen je bil na dosmrtno ječo in umrl je med vojno, tako da ni dočakal svobode, ki mu bi jo bil prevrat prinesel.

Karel Kautsky 80 letnik

Včeraj je dovršil 80 let najpomembnejši teoretični predstavnik II. socijalistične internacijonale Karel Kautsky. Rojen je bil 16. oktobra 1854 v Pragi. Njegov oče je bil akademični slikar, mati igralka in pisateljica. Zdaj živi Kautsky na Dunaju v miru, izločen iz političnega življenja.

Bismarckov in Taaffov napad je razdelil srednjeevropske socijaliste v dva tabora. Eni so se vrgli v naročje anarhizmu, drugi so pa hoteli na vsak način ostati v okviru legalnega dela, čigar meje je poljubno krčil policijski aparat. Sovraštvo med obema socijalističnima frakcijama ni bilo nič manjše od povojnega sovraštva med socijalnimi demokrati in komunisti. In v ta kaos je prišel Kautsky, njegovo historično poslanstvo je postala ustanovitev nove socijalistične sinteze.

DVOSOBNO STANOVANJE lepo, podpritlično, oddam mirni stranki. — Škopek, Ljubljana, Aškerčeva ulica 5. 3103

IVAN KACIN, DOMŽALE Tvornica klavirjev in harmonijev. — Ugodna odplačila, večletno jamstvo. Zaloga: Ljubljana, Gosposvetska cesta 12, dvorišče. Istotam se sprejemajo popravila, uglašenje, prepolitiranje po najnižjih cenah. 3100

ZIMSKA NAMIZNA JABOLKA sortirana, v zabojčkih in SADNO DREVJE visoko in pritlično za jesensko saditev dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. 3103

ZAVESE vam najlepše napravi po izbiri blaga špecijalni oddelek za zavese — RUD. SEVER. Ljubljana, Marijin trg 2. — Kdor kupi blago pri meni, mu jih izgotovim brezplačno! 36-T

Trenchoati usnjeni suknjiči itd. najboljši nakup pri PRESKERJU, LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

FOTOPOMOČNIKU (-CI) oddam nov atelje v strogem centru v lastno režijo ali soudeležbo na dobičku. Z lastno kamero prednost. — Zmožni pišite na upravo »Slov. Naroda« pod »Foto 3105«.

POZOR — NOVOST! Za takoj se išče agilen potnik, ki lahko položi 5000 Din kavcije. Predmet, ki se proda povsod. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 3106

Dežni plašči

za slabo vreme

Najnovejši dežni plašči iz lakiranega črnega gumijastega platna, spredaj z rumenimi zaponkami, zajamčeno nepremočljivi

Din 320·-

Kupci izven Zagreba naj naroče ta praktični dežni plašč po svojih osebnih merah. Jamčimo za kakovost. Ako dežni plašč ne odgovarja, denar takoj vrnemo.

Največja trgovska in odpremna hiša v Jugoslaviji.

Kastner & Ohler Zagreb.

ČIPKE za volane v različnih gubah. SPECIELNI ENTEL oblek, volan, šalov i. t. d. AŽURIRANJE, entel vložkov in čipk. PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zavea, perila.

Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana poleg hotela Štrukelj

Makulaturni papir proda uprava „Slovenskega Naroda“, Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Izdaja: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jeseršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.